

Βρυξέλλες, 13 Σεπτεμβρίου 2018
(OR. en)

12118/18

Διοργανικός φάκελος:
2018/0332 (COD)

TRANS 375
MI 635
ENER 301
AGRI 420
SAN 268
CODEC 1463

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	12 Σεπτεμβρίου 2018
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2018) 639 final
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τον τερματισμό των εποχικών αλλαγών της ώρας και την κατάργηση της οδηγίας 2000/84/EK

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2018) 639 final.

σνημμ.: COM(2018) 639 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 12.9.2018
COM(2018) 639 final

2018/0332 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τον τερματισμό των εποχικών αλλαγών της ώρας και την κατάργηση της οδηγίας
2000/84/ΕΚ**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2018) 406 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα στην ΕΕ, η ώρα αλλάζει δύο φορές τον χρόνο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η μεταβαλλόμενη διάρκεια του φωτός της ημέρας και να αξιοποιείται η διαθέσιμη ηλιοφάνεια κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου. Τα ρολόγια πάνε μία ώρα μπροστά το πρωί της τελευταίας Κυριακής του Μαρτίου και μία ώρα πίσω το πρωί της τελευταίας Κυριακής του Οκτωβρίου για την επιστροφή στην επίσημη ώρα.

Για ιστορικούς λόγους, τα κράτη μέλη επέλεξαν στο παρελθόν να θεσπίσουν ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα. Αυτές οι ρυθμίσεις εγκρίθηκαν για πρώτη φορά από τη Γερμανία και τη Γαλλία κατά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο για την εξοικονόμηση του άνθρακα, ιδίως του άνθρακα που καταναλωνόταν για σκοπούς φωτισμού. Το παράδειγμά τους σύντομα ακολούθησαν η Βρετανία, οι περισσότεροι σύμμαχοί της και πολλές ουδέτερες ευρωπαϊκές χώρες, ήδη κατά τη διάρκεια του πολέμου. Στη συνέχεια, πολλές ευρωπαϊκές χώρες εγκατέλειψαν το μέτρο αυτό μετά τη λήξη των δύο παγκοσμίων πολέμων. Οι σύγχρονες ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα ανάγονται στη δεκαετία του 1970 και εφαρμόστηκαν αρχικά από την Ιταλία (1966) και την Ελλάδα (1971). Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία κατήργησαν τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα το 1968 προκειμένου να εναρμονιστούν με την υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά στη συνέχεια επανήλθαν στις ρυθμίσεις αυτές το 1972. Η Ισπανία άρχισε να εφαρμόζει τη θερινή ώρα το 1974 και ακολούθησε η Γαλλία το 1976 με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας. Από το 1976 έως το 1981, δέκα κράτη μέλη της ΕΕ θέσπισαν ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα, κυρίως για να εναρμονιστούν με τις γειτονικές χώρες.

Σε διεθνές επίπεδο, οι ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα τηρούνται σε περίπου 60 χώρες, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η Βόρεια Αμερική και η Ωκεανία. Ωστόσο, όλο και περισσότερες γειτονικές χώρες ή εμπορικοί εταίροι της ΕΕ επιλέγουν να μην εφαρμόζουν ή να καταργήσουν τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα: ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν η Ισλανδία, η Κίνα (1991-), η Ρωσία (2011-), η Λευκορωσία (2011-) και η Τουρκία (2016-).

Η νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα θεσπίστηκε για πρώτη φορά το 1980¹ με στόχο να ενοποιηθούν οι διαφορετικές εθνικές πρακτικές και ημερομηνίες μετάβασης στη θερινή ώρα, ώστε να διασφαλιστεί με τον τρόπο αυτόν εναρμονισμένη προσέγγιση για την αλλαγή της ώρας εντός της ενιαίας αγοράς. Από το 2001 οι ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα στην ΕΕ διέπονται από την οδηγία 2000/84/ΕΚ², η οποία θεσπίζει την υποχρέωση όλων των κρατών μελών να περνούν στη θερινή ώρα την τελευταία Κυριακή του Μαρτίου και να επανέρχονται στην επίσημη ώρα τους («χειμερινή ώρα») την τελευταία Κυριακή του Οκτωβρίου.

Παράλληλα με τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα στην ΕΕ και ανεξάρτητα από αυτές, τα εδάφη των κρατών μελών της ευρωπαϊκής ηπείρου έχουν ομαδοποιηθεί σε τρεις διαφορετικές ωριαίες ατράκτους ή επίσημες ώρες. Η απόφαση σχετικά με την επίσημη ώρα λαμβάνεται μεμονωμένα από κάθε κράτος μέλος για το σύνολο του εδάφους του ή διάφορα τμήματα αυτού³.

¹ ΕΕ L 205 της 7.8.1980, σ. 17.

² Οδηγία 2000/84/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις διατάξεις για τη θερινή ώρα (ΕΕ L 31 της 2.2.2001, σ. 21).

³ Τα εδάφη των κρατών μελών στην ευρωπαϊκή ήπειρο εκτείνονται σήμερα σε τρεις ωριαίες ατράκτους: ώρα Δυτικής Ευρώπης ή ώρα Γκρίνουιτς (GMT), ώρα Κεντρικής Ευρώπης (GMT + 1) και ώρα Ανατολικής Ευρώπης (GMT + 2). Οκτώ κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βουλγαρία, Κύπρος,

Το σύστημα των εξαμηνιαίων αλλαγών της ώρας αμφισβητείται ολοένα και περισσότερο από τους πολίτες, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από αυξανόμενο αριθμό κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ανέλυσε τα διαθέσιμα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν εναρμονισμένοι ενωσιακοί κανόνες στον τομέα αυτό για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Την άποψη αυτή υποστηρίζουν επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁴, καθώς και άλλοι παράγοντες (π.χ. στον τομέα των μεταφορών). Η Επιτροπή διεξήγαγε επίσης δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία ελήφθησαν περίπου 4,6 εκατομμύρια απαντήσεις, εκ των οποίων το 84 % ήταν υπέρ του τερματισμού των εξαμηνιαίων αλλαγών της ώρας, ενώ το 16 % υποστήριξε τη διατήρησή τους. Επιπλέον, το ζήτημα τέθηκε από τους υπουργούς Μεταφορών σε πρόσφατες συνόδους του Συμβουλίου τον Ιούνιο του 2018 και τον Δεκέμβριο του 2017, και ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν την προτίμησή τους για τον τερματισμό των ισχυουσών ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να εξακολουθήσει να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, μέσω ενός εναρμονισμένου συστήματος που εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη, λαμβανομένων ωστόσο παράλληλα υπόψη των πρόσφατων εξελίξεων που περιγράφονται ανωτέρω. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει να τεθεί τέρμα στις εποχικές αλλαγές της ώρας στην Ένωση, ενώ συγχρόνως θα διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη διατηρούν την αρμοδιότητα να αποφασίζουν σχετικά με την επίσημη ώρα τους, και ιδίως να προσδιορίσουν αν θα καθιερώσουν μόνιμα ως επίσημη ώρα την ώρα που αντιστοιχεί στη θερινή τους ώρα ή αν θα εφαρμόσουν την τρέχουσα επίσημη ώρα τους σε μόνιμη βάση.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση να τεθεί τέρμα στην εξαμηνιαία αλλαγή της ώρας απαιτεί την ταυτόχρονη κατάργηση της οδηγίας 2000/84/ΕΚ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι μια εναρμονισμένη προσέγγιση στον τομέα αυτό είναι απαραίτητη για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Με την κατάργηση της εξαμηνιαίας αλλαγής της ώρας σε όλα τα κράτη μέλη, η παρούσα πρόταση θα διατηρήσει έναν κοινό κανόνα στον τομέα αυτό, πράγμα που είναι απαραίτητο για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ως εκ τούτου, το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ συνιστά κατάλληλη νομική βάση. Το εν λόγω άρθρο αποτελεί επίσης τη νομική βάση της οδηγίας 2000/84/ΕΚ.

Εσθονία, Φινλανδία, Ελλάδα, Λετονία, Λιθουανία και Ρουμανία) εφαρμόζουν ως επίσημη ώρα την GMT + 2. 17 κράτη μέλη (Αυστρία, Βέλγιο, Κροατία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Σλοβακική Δημοκρατία, Σλοβενία, Ισπανία και Σουηδία) εφαρμόζουν την ώρα GMT + 1 και τρία κράτη μέλη (Ιρλανδία, Πορτογαλία και Ηνωμένο Βασίλειο) την ώρα GMT. Ειδικές ρυθμίσεις ισχύουν, ιδίως, στις Αζόρες και στις Κανάριες Νήσους.

⁴ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου: B8-0070/2018 / P8_TA-PROVE(2018)0043, της 8ης Φεβρουαρίου 2018.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Όπως καταδεικνύουν τα στοιχεία, είναι σημαντικό να υπάρχουν ενωσιακοί κανόνες στον τομέα αυτό για να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Δεδομένης της αυξημένης αμφισβήτησης των ισχυουσών ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα, η μόνη διαθέσιμη εναλλακτική λύση για να εξακολουθήσει να διασφαλίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση είναι η συντονισμένη κατάργηση των εξαμηνιαίων αλλαγών της ώρας, όπως αναφέρεται στην παρούσα πρόταση. Κατά συνέπεια, προκειμένου να διασφαλιστεί εναρμονισμένη και συνεχής προσέγγιση, η Επιτροπή προτείνει να τεθεί τέρμα στις εποχικές αλλαγές της ώρας στην Ένωση, ενώ τα κράτη μέλη θα διατηρήσουν την ευχέρεια να αποφασίζουν σχετικά με την επίσημη ώρα τους, και ιδίως για το αν θα αλλάζουν την επίσημη ώρα τους (μία ώρα μπροστά), ώστε να συμπίπτει με την τρέχουσα θερινή ώρα τους σε μόνιμη βάση ή αν θα εφαρμόσουν σε μόνιμη βάση την επίσημη ώρα που αντιστοιχεί στην τρέχουσα «χειμερινή ώρα» τους.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση της Επιτροπής τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, αφού δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου που συνίσταται στη συνέχιση της διασφάλισης της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τις ρυθμίσεις για την ώρα. Για τον σκοπό αυτό, προβλέπονται εναρμονισμένες ρυθμίσεις για την ώρα στην Ένωση, χωρίς να καταργηθεί το δικαίωμα των κρατών μελών να αποφασίζουν αν θα εφαρμόσουν τη θερινή ώρα ή τη «χειμερινή ώρα». Η πρόταση δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να αποφασίζουν σχετικά με την επίσημη ώρα ή τις επίσημες ώρες που ισχύουν στα εδάφη υπό τη δικαιοδοσία τους.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη διατηρούν την ελευθερία να επιλέξουν την επίσημη ώρα τους ή τις επίσημες ώρες τους και, ειδικότερα, ότι θα πρέπει να επιλέξουν το 2019 αν θα εφαρμόσουν τη θερινή ή τη «χειμερινή ώρα», καθώς και ότι θα είναι αναγκαία, προς τον σκοπό αυτό, η θέσπιση διατάξεων στο εσωτερικό δίκαιο, η οδηγία αποτελεί την πλέον κατάλληλη μορφή για την παρούσα πρόταση.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Στο παρελθόν πραγματοποιήθηκαν πολλές μελέτες σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα στην ΕΕ. Σε αυτές περιλαμβάνονται διάφορες μελέτες και εκθέσεις που ανατέθηκαν σε τρίτους ή εκπονήθηκαν από την Επιτροπή: για παράδειγμα, εξέταση των επιπτώσεων των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα στην ΕΕ στους κύριους οικονομικούς τομείς, καθώς και στην υγεία και στις δραστηριότητες αναψυχής το 1999⁵, έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τον αντίκτυπο της οδηγίας για τη θερινή ώρα το 2007⁶, και μελέτη των πιθανών συνεπειών ενός

⁵ Reincke και van den Broek, Research voor Beleid, Summertime, In-depth investigation into the effects of summer-time clock arrangements in the European Union, 1999 (μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας (ΕΚ) αριθ. 84/2000 σχετικά με τις διατάξεις που αφορούν τη θερινή ώρα, COM(2007)739 τελικό, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0739&from=EL>

μη εναρμονισμένου συστήματος θερινής ώρας στην ΕΕ το 2014⁷. Τον Φεβρουάριο του 2016 η Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή (Bundestag) δημοσίευσε έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της θερινής ώρας⁸ και, τον Οκτώβριο του 2017, η Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρουσίασε έκθεση στην οποία συνοψίζονται οι τελευταίες εξελίξεις με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία για τη θερινή ώρα⁹.

Όσον αφορά τις επιπτώσεις των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα, τα στοιχεία που αναφέρονται στις ανωτέρω εκθέσεις καταδεικνύουν τα εξής:

- Εσωτερική αγορά: στο παρόν στάδιο, από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει μόνο ένα συμπέρασμα: η ασυντόνιστη αλλαγή της ώρας από τα κράτη μέλη θα ήταν επιζήμια για την εσωτερική αγορά, διότι θα είχε ως συνέπεια υψηλότερο κόστος για το διασυνοριακό εμπόριο, δυσχέρειες και πιθανές διαταραχές στις μεταφορές, τις επικοινωνίες και τα ταξίδια, καθώς και χαμηλότερη παραγωγικότητα στην εσωτερική αγορά αγαθών και υπηρεσιών.
- Ενέργεια: παρά το γεγονός ότι η ενέργεια αποτελεί έναν από τους κυριότερους παράγοντες που οδήγησαν στη θέσπιση των ισχυουσών ρυθμίσεων, η έρευνα δείχνει ότι η συνολική εξοικονόμηση ενέργειας ως αποτέλεσμα της θερινής ώρας είναι οριακή. Ωστόσο, τα αποτελέσματα τείνουν να διαφέρουν ανάλογα με άλλους παράγοντες, όπως η γεωγραφική θέση. Στα παραδείγματα που ανέφεραν τα κράτη μέλη περιλαμβάνονται τα εξής:
 - Ο ιταλικός διαχειριστής συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ) Terna ανέφερε το 2016 ότι η ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας χάρη στη θερινή ώρα ήταν περίπου 580 GWh στην Ιταλία (~0,2 % της ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας), ήτοι ετήσια εξοικονόμηση ποσού περίπου 94,5 εκατ. EUR¹⁰.
 - Στη Γαλλία, η ADEME (Agence de l'Environnement et de la Maitrise de l'Energie) εκτίμησε το 2010 ότι η εξοικονόμηση ενέργειας για φωτισμό ήταν περίπου 440 GWh (~0,1 % της ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας), ενδεχομένως με κάποια εξοικονόμηση ενέργειας για θέρμανση. Σύμφωνα με εκτίμηση της EDF το 1995, η εξοικονόμηση ήταν περίπου 1200 GWh· ωστόσο οι πιο πρόσφατες εκτιμήσεις είναι πλησιέστερες προς τα αποτελέσματα του 2010¹¹.
 - Ο γερμανικός Σύνδεσμος Κλάδων Ενέργειας και Υδάτων (BDEW) δήλωσε το 2015 ότι η εξοικονόμηση στη Γερμανία στερείται πλέον σημασίας, καθώς η

⁷ ICF International, [The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport \(DG MOVE\), September 2014](https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/facts-fundings/studies/doc/2014-09-19-the-application-of-summertime-in-europe.pdf), <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/facts-fundings/studies/doc/2014-09-19-the-application-of-summertime-in-europe.pdf>

⁸ Cavaziel και Revermann, [Bilanz der Sommerzeit: Endbericht zum TA-Projekt, TAB, Office of Technology Assessment at the German Bundestag, Report No 165, February 2016](http://www.tab-beim-bundestag.de/de/untersuchungen/u20100.html), <http://www.tab-beim-bundestag.de/de/untersuchungen/u20100.html>

⁹ Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, EU summer-time arrangements under Directive 2000/84/EC: [Ex-post impact assessment, October 2017](http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29611006), http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29611006

¹⁰ Barbarulo, Eliana, «Terna: con ora legale risparmio energetico pari a 94,5 mln di euro», 26.3.2016, <http://www.ambientequotidiano.it/2016/03/26/ora-legale-risparmio-energetico/>.

¹¹ ADEME, «Changement d'heure : quels impacts ?», 23.10.2014, <http://www.presse.ademe.fr/2014/10/les-impacts-du-changement-dheure.html>

ενέργεια για φωτισμό έχει μειωθεί σε περίπου 8 % της κατανάλωσης ενέργειας, ενώ η ενέργεια για τις δραστηριότητες αναψυχής έχει αυξηθεί¹².

- Στην Ισπανία, το Ινστιτούτο Διαφοροποίησης και Εξοικονόμησης Ενέργειας (IDAE) ανέφερε για το 2015 μείωση κατά 5 % της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για φωτισμό χάρη στη θερινή ώρα, η οποία ισοδυναμούσε με ετήσια εξοικονόμηση ποσού 300 εκατ. EUR¹³.
- Σε μελέτη του 2014 που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής διαπιστώθηκε ότι οι ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα προκαλούν διοικητικά προβλήματα για τους φορείς εκμετάλλευσης φυσικού αερίου κατά την πραγματοποίηση κρατήσεων στους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς¹⁴.

Η εξάπλωση νέων τεχνολογιών στον τομέα του φωτισμού (έξυπνοι μετρητές, συσκευές προγραμματισμού κ.λπ.) μειώνει ήδη το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα.

- Υγεία: σύμφωνα με ορισμένες μελέτες, οι ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα ενδέχεται να έχουν θετικό αντίκτυπο που συνδέεται με τη δυνατότητα περισσότερων υπαίθριων δραστηριοτήτων αναψυχής. Από την άλλη πλευρά, τα αποτελέσματα χρονοβιολογικών ερευνών δείχνουν ότι οι επιπτώσεις στο ανθρώπινο βιορυθμό μπορεί να είναι σοβαρότερες απ' ό,τι θεωρείτο στο παρελθόν. Για παράδειγμα, στην έκθεση που δημοσίευσε η Γερμανική Ομοσπονδιακή Βουλή (Bundestag) το 2016 αναφέρονται αποτελέσματα που υποδηλώνουν ότι ο ανθρώπινος βιολογικός ρυθμός προσαρμόζεται λιγότερο καλά απ' ό,τι θεωρείτο στο παρελθόν στην εαρινή αλλαγή της ώρας και ότι η προσαρμογή για ορισμένους χρονοτύπους ανθρώπων μπορεί να διαρκέσει αρκετές εβδομάδες, ενώ η φθινοπωρινή αλλαγή δημιουργεί λιγότερα προβλήματα. Ωστόσο, τα στοιχεία σχετικά με τις συνολικές επιπτώσεις στην υγεία (δηλαδή με βάση τη στάθμιση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων) παραμένουν ασαφή.
- Οδική ασφάλεια: τα στοιχεία παραμένουν ασαφή όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα και της συχνότητας τροχαίων ατυχημάτων. Ορισμένες μελέτες δείχνουν ότι η στέρηση ύπνου λόγω του ότι ρυθμίζονται τα ρολόγια μία ώρα μπροστά την άνοιξη αυξάνει τον κίνδυνο ατυχημάτων. Ωστόσο, είναι γενικά δύσκολο να καθοριστεί ο άμεσος αντίκτυπος των ρυθμίσεων σχετικά με τη θερινή ώρα στα ποσοστά ατυχημάτων σε σύγκριση με άλλους παράγοντες.
- Γεωργία: οι ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα έχουν προκαλέσει ανησυχίες στο παρελθόν σχετικά με τις διαταραχές του βιορυθμού των ζώων και τις αλλαγές στις ώρες αρμέγματος ή ταΐσματος λόγω της μεταβολής της ώρας. Ωστόσο, οι ανησυχίες αυτές φαίνεται να έχουν σταδιακά εξαλειφθεί χάρη στη χρήση νέου εξοπλισμού, τεχνητού φωτισμού και αυτοματοποιημένων τεχνολογιών

¹² Παρουσίαση του Michael Wunnerlich, Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft, «Is it Time to Revisit summertime, Public Hearing by the Committees JURI, ITRE and TRAN» («Ήρθε η στιγμή να επανεξετάσουμε το ζήτημα της θερινής ώρας, δημόσια ακρόαση από τις επιτροπές JURI, ITRE και TRAN») στις 23.5.2015 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

¹³ Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía, «La madrugada del domingo, 25 de octubre, finaliza la “Hora de Verano”», Οκτώβριος 2015, <http://www.idae.es/index.Php/id.327/mod.noticias/mem.detalle>

¹⁴ ICF International, [The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport \(DG MOVE\), September 2014.](#)

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η Επιτροπή πραγματοποίησε δημόσια διαβούλευση από τις 4 Ιουλίου έως τις 16 Αυγούστου 2018 για να συγκεντρώσει τις απόψεις των Ευρωπαίων πολιτών, των ενδιαφερόμενων φορέων και των κρατών μελών σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα στην ΕΕ, όπως προβλέπονται στην οδηγία 2000/84/EK, καθώς και την ενδεχόμενη τροποποίηση των ρυθμίσεων αυτών, ιδίως την κατάργηση της εξαμηνιαίας αλλαγής της ώρας.

Μολονότι η περίοδος διαβούλευσης ήταν βραχύτερη από τη συνήθη περίοδο διάρκειας 12 εβδομάδων, ελήφθησαν περίπου 4,6 εκατομμύρια απαντήσεις, εκ των οποίων περισσότερες από το 99 % προήλθαν από πολίτες. Οι απαντήσεις προήλθαν από όλα τα κράτη μέλη, αν και τα ποσοστά απόκρισης ποικίλλουν από χώρα σε χώρα: η Γερμανία, η Αυστρία και το Λουξεμβούργο παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά απόκρισης, ακολουθούμενα από τη Φινλανδία, την Εσθονία και την Κύπρο. Το 84 % του συνόλου όσων απάντησαν επιθυμεί να καταργηθεί η εξαμηνιαία αλλαγή της ώρας, ενώ το 16 % επιθυμεί να διατηρηθεί. Σύμφωνα με την ανάλυση ανά κράτος μέλος, οι πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλα τα κράτη μέλη τάσσονται συνολικά υπέρ της κατάργησης της εξαμηνιαίας αλλαγής της ώρας, με εξαίρεση την Ελλάδα και την Κύπρο, όπου μια μικρή πλειονότητα όσων απάντησαν προτιμούν να διατηρηθούν οι ισχύουσες ρυθμίσεις· στη Μάλτα οι μισοί σχεδόν είναι υπέρ της διατήρησης και οι άλλοι μισοί υπέρ της κατάργησης. Στην κατηγορία των δημόσιων αρχών, η πλειονότητα εξέφρασε επίσης την προτίμησή της για την κατάργηση της εξαμηνιαίας αλλαγής της ώρας. Ο κύριος λόγος που ανέφεραν όσοι απάντησαν και επιθυμούν να καταργηθεί το υφιστάμενο σύστημα είναι η ανθρώπινη υγεία και, αμέσως μετά, η έλλειψη εξοικονόμησης ενέργειας.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη δημόσια διαβούλευση για τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα παρατίθενται στο συνοδευτικό έγγραφο των αποτελεσμάτων¹⁵.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Ο λόγος για τη θέσπιση νομοθεσίας στον τομέα αυτό σε επίπεδο ΕΕ ήταν η εναρμόνιση των διαφορετικών πρακτικών και ημερομηνιών αλλαγής της ώρας. Η Επιτροπή έθεσε για πρώτη φορά το θέμα των δυσμενών επιπτώσεων που απορρέουν από τις διαφορετικές εθνικές πρακτικές ως προς τη θερινή ώρα στην εσωτερική αγορά —στις μεταφορές, τις επικοινωνίες και το εμπόριο σε διασυνοριακό επίπεδο— σε ανακοίνωση¹⁶ του 1975. Στο πλαίσιο της μελέτης ICF του 2014, που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής, εξετάστηκαν οι (υποθετικές) συνέπειες της μη εναρμόνισης των καθεστώτων θερινής ώρας, ιδίως στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αλλά και στις επιχειρήσεις και τους πολίτες, και συνάχθηκε το συμπέρασμα ότι μη συγχρονισμένες ρυθμίσεις θα προκαλούσαν υψηλότερο κόστος, μεγαλύτερες δυσχέρειες και χαμηλότερη παραγωγικότητα στην εσωτερική αγορά αγαθών και υπηρεσιών.

Άλλες μελέτες¹⁷ επισημαίνουν επίσης τα οφέλη μιας εναρμονισμένης προσέγγισης για την ενιαία αγορά και τον κίνδυνο κατακερματισμού ελλείψει τέτοιας προσέγγισης. Σε άλλους τομείς, τα στοιχεία είτε υποδηλώνουν οριακές επιπτώσεις από τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα (π.χ. σχετικά περιορισμένα αποτελέσματα εξοικονόμησης ενέργειας) ή παραμένουν ασαφή (π.χ. σχετικά με τις συνολικές επιπτώσεις στην υγεία, την οδική ασφάλεια).

¹⁵ SWD (2018) 406.

¹⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Introduction of summer time in the Community, COM(75)319, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1508082547523&uri=CELEX:51975DC0319>

¹⁷ Παραδείγματος χάριν, η έκθεση της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2017.

Τον Φεβρουάριο του 2018 το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζητούσε να προβεί η Επιτροπή σε αξιολόγηση της οδηγίας και, εάν είναι αναγκαίο, να διατυπώσει πρόταση για την αναθεώρησή της. Ταυτόχρονα, το ψήφισμα επιβεβαίωσε ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση ενός ενιαίου καθεστώτος όσον αφορά την ώρα στην ΕΕ, ακόμη και μετά την κατάργηση των εξαμηνιαίων αλλαγών της ώρας.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι κοινοί κανόνες στον τομέα αυτό εξακολουθούν να έχουν καθοριστική σημασία για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι κύριες εναλλακτικές επιλογές πολιτικής για τη διασφάλιση του εναρμονισμένου αυτού καθεστώτος είναι 1) να διατηρηθούν οι ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα όπως καθορίζονται στην οδηγία 2000/84/ΕΚ ή 2) να τεθεί τέρμα στις εξαμηνιαίες αλλαγές της ώρας σε όλα τα κράτη μέλη· με τον τρόπο αυτό δεν θα επηρεαζόταν η επιλογή της ωριαίας ατράκτου, και κάθε κράτος μέλος θα διατηρούσε την ελευθερία να αποφασίσει αν θα καθιερώσει μόνιμα τη θερινή ώρα (αλλάζοντας την τρέχουσα επίσημη ώρα του) ή θα διατηρήσει τη «χειμερινή ώρα» (που αντιστοιχεί στην τρέχουσα «επίσημη» ώρα του).

Η Επιτροπή θεωρεί απαραίτητο να αναληφθεί δράση τώρα για να εξακολουθήσει να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, λαμβανομένων ταυτόχρονα υπόψη των πλέον πρόσφατων εξελίξεων, και να αποφευχθούν δυνητικά σημαντικές διαταραχές στην εσωτερική αγορά.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για τις επιπτώσεις των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα στην ΕΕ, που αναφέρονται ανωτέρω, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ένα συνεχές και εναρμονισμένο καθεστώς —βάσει του οποίου όλα τα κράτη μέλη καταργούν τις εξαμηνιαίες αλλαγές της ώρας— θα εξακολουθήσει να είναι επωφελές για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Τα αποτελέσματα σε άλλους τομείς είναι μάλλον ασαφή και ενδέχεται να εξαρτώνται από τη γεωγραφική θέση και το κατά πόσον τα κράτη μέλη επιλέγουν να διατηρήσουν μόνιμα τη θερινή ή τη χειμερινή ώρα.

Όπως αναφέρθηκε ήδη, εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να επιλέξει την επίσημη ώρα του και αν ως τέτοια θα καθιερώσει μόνιμα τη θερινή ή τη χειμερινή ώρα. Επομένως, ο αντίκτυπος αυτής της επιλογής πρέπει να αξιολογηθεί σε εθνικό επίπεδο. Σε γενικές γραμμές, οι επιπτώσεις πιθανώς διαφέρουν ανάλογα με τη γεωγραφική θέση κάθε κράτους μέλους: τα βόρεια κράτη μέλη έχουν ήδη μεγάλες εποχικές διακυμάνσεις όσον αφορά το διαθέσιμο φως της ημέρας κατά τη διάρκεια του έτους. Κατά συνέπεια, έχουν σκοτεινούς χειμώνες με λίγη ηλιοφάνεια και φωτεινά καλοκαίρια με μικρές νύχτες. Για τα κράτη μέλη που βρίσκονται πιο νότια, οι διαφορές αυτές δεν είναι τόσο ακραίες, καθώς η κατανομή των ωρών με φως μεταξύ της ημέρας και της νύχτας μεταβάλλεται σε μικρότερο βαθμό κατά τη διάρκεια του έτους. Η τοποθεσία της χώρας στην οικεία ωριαία άτρακτο ενδέχεται επίσης να έχει μεγάλη σημασία. Όσο πλησιέστερα βρίσκεται μια χώρα στη δυτική πλευρά της ωριαίας ατράκτου, τόσο αργότερα ανατέλλει και δύει ο ήλιος, ενώ στην ανατολική πλευρά της ωριαίας ατράκτου τα πρωινά είναι πιο φωτεινά και ο ήλιος δύει νωρίτερα¹⁸.

Μια αλλαγή του συστήματος θα επιφέρει επίσης κόστος μετάβασης. Αν και θα εξαλειφθεί το τρέχον κόστος που επιφέρει η εξαμηνιαία αλλαγή της ώρας, θα προκύψει μεταβατικό κόστος για την καθιέρωση νέου καθεστώτος όσον αφορά την ώρα χωρίς εποχικές αλλαγές. Τα συστήματα ΤΠ θα πρέπει να αναπρογραμματιστούν και να αναδιαμορφωθούν. Αυτό θα είναι κρίσιμης σημασίας για τα λογισμικά προγραμματισμού και χρονοδιαγράμματος (συστήματα

¹⁸ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις ώρες ανατολής και δύσης του ηλίου σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, σε καθεστώς μόνιμης θερινής ώρας σε αντιπαράβολή με καθεστώς μόνιμης επίσημης (χειμερινής) ώρας, βλέπε <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/sunset-sunrise-table.pdf>.

υγείας, συστήματα ταξιδιωτικών κρατήσεων), τα χρονοεξαρτώμενα λογισμικά και τις «έξυπνες» τεχνολογίες¹⁹. Στον τομέα των μεταφορών, θα χρειαστεί να αναπροσαρμοστούν οι πίνακες ωραρίων. Όπως τόνισαν ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη που απάντησαν στη δημόσια διαβούλευση, θα είναι επομένως ουσιαστικής σημασίας να προβλεφθεί ορισμένο χρονικό διάστημα για να πραγματοποιηθεί μια τέτοια αλλαγή.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η πρόταση συνάδει με τον στόχο για αύξηση της αποτελεσματικότητας και μείωση του κανονιστικού και διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Ο στόχος αυτός επιδιώκεται κυρίως με την απλούστευση των ρυθμίσεων για την ώρα στην Ένωση, την κατάργηση των τακτικών εποχικών αλλαγών της ώρας και την καθιέρωση μόνιμων ρυθμίσεων για την ώρα, των οποίων η εφαρμογή αναμένεται να είναι πιο εύκολη και λιγότερο επαχθής.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Ανευ αντικειμένου.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ανευ αντικειμένου.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις της παρούσας οδηγίας, ιδίως όσον αφορά τις συνέπειες στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, αλλά και όσον αφορά τον αντίκτυπο στα ενδιαφερόμενα μέρη και στη ζωή των πολιτών, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2024, ημερομηνία κατά την οποία αναμένεται ότι θα υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειές της.

Για να μπορέσει η Επιτροπή να υποβάλει έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο της οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν συνδρομή και όλες τις σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή της.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παράγραφος 1, ορίζει ότι, από την 1η Απριλίου 2019, τα κράτη μέλη δεν θα εφαρμόζουν πλέον αλλαγές στην επίσημη ώρα τους ή στις επίσημες ώρες τους —όσον αφορά τα κράτη μέλη τα οποία, για γεωγραφικούς λόγους, έχουν διάφορες ζώνες ώρας— σε συνάρτηση με τις εποχές του έτους. Τα κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις για μετάβαση στη θερινή ώρα σύμφωνα με την οδηγία 2000/84/EK έως τις 31 Μαρτίου 2019, και στη συνέχεια θα παύσουν να εφαρμόζουν τις εποχικές αλλαγές της ώρας από την 1η Απριλίου 2019.

Το άρθρο 1 παράγραφος 2 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιλέξουν να προβούν σε μία επιπλέον εποχική αλλαγή της επίσημης ώρας ή των επίσημων ωρών τους την Κυριακή 27 Οκτωβρίου 2019 στη 1.00 π.μ., συντονισμένη παγκόσμια ώρα. Από την αλλαγή αυτή και

¹⁹ ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), September 2014.

μετά, τα κράτη μέλη που επέλεξαν να εφαρμόσουν το άρθρο 1 παράγραφος 2 θα παύσουν επίσης να εφαρμόζουν τις εποχικές αλλαγές στην επίσημη ώρα τους.

Το άρθρο 2 υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη διατηρούν την ευχέρεια να αλλάζουν την επίσημη ώρα τους για λόγους που δεν συνδέονται με τις εποχικές αλλαγές. Ωστόσο, επειδή απρόβλεπτες αλλαγές της επίσημης ώρας από μεμονωμένα κράτη μέλη θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, προκειμένου να αποφευχθούν τέτοιες διαταραχές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν εγκαίρως την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να αλλάζουν την επίσημη ώρα τους. Όταν υπολείπεται χρονικό διάστημα μικρότερο των 6 μηνών μέχρι την έναρξη ισχύος μιας κοινοποιηθείσας αλλαγής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τις κοινοποιηθείσες αλλαγές, ώστε να μη δημιουργηθεί ανασφάλεια δικαίου και να αποφευχθούν περαιτέρω διαταραχές στην εσωτερική αγορά. Η Επιτροπή θα ενημερώνει όλα τα κράτη μέλη και θα δημοσιεύει τις πληροφορίες αυτές, ώστε οι εθνικές αρχές, οι οικονομικοί φορείς και οι πολίτες να μπορούν να ενημερώνονται επαρκώς και εγκαίρως και να έχουν τη δυνατότητα να προετοιμαστούν για την αλλαγή.

Προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον η οδηγία έχει επιτύχει τον ανωτέρω στόχο της διασφάλισης της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις της, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3, θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, καθώς και άλλες συναφείς πληροφορίες.

Το άρθρο 4 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μεταφέρουν την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο έως την 1η Απριλίου 2019. Αυτό προϋποθέτει την ταχεία έγκριση της παρούσας πρότασης από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το αργότερο έως τον Μάρτιο του 2019. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την οδηγία από την 1η Απριλίου 2019. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη μέλη κοινοποιούν, έως τις 27 Απριλίου 2019, με βάση ενδεχόμενες διαβουλεύσεις και αξιολογήσεις σε εθνικό επίπεδο και σε συνεννόηση με τα άλλα κράτη μέλη, εάν σκοπεύουν, τον Οκτώβριο του 2019, να καθιερώσουν σε μόνιμη βάση επίσημη ώρα που αντιστοιχεί στην τρέχουσα «χειμερινή ώρα» τους και όχι στην τρέχουσα θερινή ώρα τους.

Μετά την πλήρη έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη δεν θα εφαρμόζουν πλέον τις εποχικές αλλαγές στην επίσημη ώρα τους σύμφωνα με την οδηγία 2000/84/EK. Ως εκ τούτου, το άρθρο 5 προβλέπει ότι θα πρέπει να καταργηθεί η εν λόγω οδηγία.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον τερματισμό των εποχικών αλλαγών της ώρας και την κατάργηση της οδηγίας 2000/84/EK

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²⁰,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στο παρελθόν τα κράτη μέλη επέλεξαν να θεσπίσουν ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα σε εθνικό επίπεδο. Ήταν, επομένως, σημαντικό για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς να οριστεί κοινή ημερομηνία και ώρα για την έναρξη και τη λήξη της περιόδου θερινής ώρας σε ολόκληρη την Ένωση. Σύμφωνα με την οδηγία 2000/84/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹, όλα τα κράτη μέλη εφαρμόζουν επί του παρόντος τις διατάξεις για τη θερινή ώρα από την τελευταία Κυριακή του Μαρτίου έως την τελευταία Κυριακή του Οκτωβρίου του ίδιου έτους.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 8ης Φεβρουαρίου 2018, κάλεσε την Επιτροπή να προβεί σε αξιολόγηση των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα που προβλέπονται στην οδηγία 2000/84/EK και, εάν είναι αναγκαίο, να διατυπώσει πρόταση για την αναθεώρησή της. Στο ίδιο ψήφισμα επιβεβαίωσε επίσης ότι είναι απαραίτητη η διατήρηση εναρμονισμένης προσέγγισης όσον αφορά τις ρυθμίσεις για την ώρα σε ολόκληρη την Ένωση.
- (3) Η Επιτροπή εξέτασε τα διαθέσιμα στοιχεία, τα οποία καταδεικνύουν τη σημασία της θέσπισης εναρμονισμένων ενωσιακών κανόνων στον τομέα αυτόν για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν, μεταξύ άλλων, διαταραχές στον προγραμματισμό των μεταφορών και στη λειτουργία των συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνιών, υψηλότερο κόστος του διασυνοριακού εμπορίου ή μείωση της παραγωγικότητας για αγαθά και υπηρεσίες. Τα στοιχεία παραμένουν ασαφή ως προς το κατά πόσο τα οφέλη των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα αντισταθμίζουν τις δυσχέρειες που συνδέονται με την εξαμηνιαία αλλαγή της ώρας.

²⁰ ΕΕ C της , σ. .

²¹ Οδηγία 2000/84/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις διατάξεις για τη θερινή ώρα (ΕΕ L 31 της 2.2.2001, σ. 21).

- (4) Διεξάγεται έντονη δημόσια συζήτηση σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα και ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν την προτίμησή τους για τον τερματισμό της εφαρμογής των εν λόγω ρυθμίσεων. Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων, είναι αναγκαίο να εξακολουθήσει να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθεί η πρόκληση τυχόν σοβαρών διαταραχών σε αυτή λόγω αποκλίσεων μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα αυτό. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να τεθεί τέρμα με συντονισμένο τρόπο στις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα.
- (5) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα κάθε κράτους μέλους να αποφασίζει σχετικά με την επίσημη ώρα ή τις επίσημες ώρες που εφαρμόζει στα εδάφη τα οποία υπάγονται στη δικαιοδοσία του και βρίσκονται στο εδαφικό πεδίο των Συνθηκών, καθώς και σχετικά με τυχόν τροποποιήσεις. Εντούτοις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή των ρυθμίσεων για τη θερινή ώρα από ορισμένα μόνο κράτη μέλη δεν διαταράσσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να αλλάζουν την επίσημη ώρα σε οποιοδήποτε έδαφος υπό τη δικαιοδοσία τους για λόγους που συνδέονται με τις εποχικές αλλαγές, έστω και αν η εν λόγω αλλαγή παρουσιάζεται ως αλλαγή της ωριαίας ατράκτου. Επιπλέον, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι διαταραχές, μεταξύ άλλων, στις μεταφορές, στις επικοινωνίες και σε άλλους σχετικούς τομείς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν εγκαίρως στην Επιτροπή την πρόθεσή τους να αλλάξουν την επίσημη ώρα τους και, στη συνέχεια, να εφαρμόζουν τις κοινοποιηθείσες αλλαγές. Η Επιτροπή θα πρέπει, με βάση την κοινοποίηση αυτή, να ενημερώσει όλα τα άλλα κράτη μέλη, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα. Θα πρέπει επίσης να ενημερώσει το ευρύ κοινό και τα ενδιαφερόμενα μέρη, δημοσιεύοντας τις πληροφορίες αυτές.
- (6) Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να τεθεί τέρμα στην εναρμόνιση της περιόδου που καλύπτεται από τις ρυθμίσεις για τη θερινή ώρα, όπως ορίζονται στην οδηγία 2000/84/EK, και να καθιερωθούν κοινοί κανόνες που, αφενός, εμποδίζουν τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν διαφορετικές ρυθμίσεις για την εποχική ώρα αλλάζοντας την επίσημη ώρα τους περισσότερο από μία φορά κατά τη διάρκεια του έτους και, αφετέρου, θεσπίζουν την υποχρέωση να κοινοποιούνται οι προβλεπόμενες αλλαγές της επίσημης ώρας. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στο να συμβάλει καθοριστικά στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και θα πρέπει, κατά συνέπεια, να βασιστεί στο άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ερμηνεύεται σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (7) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται από την 1η Απριλίου 2019, οπότε η τελευταία περίοδος θερινής ώρας που υπόκειται στους κανόνες της οδηγίας 2000/84/EK θα πρέπει να αρχίσει, σε κάθε κράτος μέλος, στις 31 Μαρτίου 2019 στη 1.00 π.μ., συντονισμένη παγκόσμια ώρα. Τα κράτη μέλη που, μετά την εν λόγω περίοδο της θερινής ώρας, σκοπεύουν να καθιερώσουν επίσημη ώρα η οποία αντιστοιχεί στην ώρα που εφαρμόζεται κατά τη χειμερινή περίοδο σύμφωνα με την οδηγία 2000/84/EK θα πρέπει να αλλάξουν την επίσημη ώρα τους στις 27 Οκτωβρίου 2019 στη 1.00 π.μ., συντονισμένη παγκόσμια ώρα, ώστε να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα οι παρεμφερείς και μόνιμες αλλαγές που επέρχονται σε διαφορετικά κράτη μέλη. Είναι ευκαίριο τα κράτη μέλη να λάβουν με συντονισμένο τρόπο τις αποφάσεις σχετικά με την επίσημη ώρα που καθένα εξ αυτών θα εφαρμόζει από το 2019.
- (8) Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο παρακολούθησης. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της

παρακολούθησης αυτής σε έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να βασίζεται στις πληροφορίες που θα κοινοποιήσουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή εγκαίρως, ώστε να καταστεί δυνατή η εμπρόθεσμη υποβολή της.

- (9) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την εναρμόνιση των ρυθμίσεων για την ώρα δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν να επιτευχθούν πληρέστερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- (10) Οι εναρμονισμένες ρυθμίσεις για την ώρα θα πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διατάξεις για το πεδίο εδαφικής εφαρμογής των Συνθηκών που ορίζεται στο άρθρο 355 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (11) Επομένως, η οδηγία 2000/84/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν εποχικές αλλαγές στην επίσημη ώρα τους ή στις επίσημες ώρες τους.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη επιτρέπεται ακόμη να εφαρμόσουν την εποχική αλλαγή της επίσημης ώρας τους ή των επίσημων ωρών τους το 2019, υπό τον όρο ότι το πράττουν στις 27 Οκτωβρίου 2019 στη 1.00 π.μ., συντονισμένη παγκόσμια ώρα. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν την απόφαση αυτή σύμφωνα με το άρθρο 2.

Άρθρο 2

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, εάν κράτος μέλος αποφασίσει να αλλάξει την επίσημη ώρα του ή τις επίσημες ώρες του σε οποιοδήποτε έδαφος υπό τη δικαιοδοσία του, κοινοποιεί την απόφασή του στην Επιτροπή τουλάχιστον 6 μήνες πριν από την έναρξη ισχύος της αλλαγής. Όταν κράτος μέλος έχει προβεί στην κοινοποίηση αυτή και δεν την έχει αποσύρει τουλάχιστον 6 μήνες πριν από την ημερομηνία της προβλεπόμενης αλλαγής, το κράτος μέλος εφαρμόζει την εν λόγω αλλαγή.
2. Εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τα άλλα κράτη μέλη και δημοσιεύει τις πληροφορίες αυτές στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

1. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.
2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή όλες τις συναφείς πληροφορίες το αργότερο έως τις 30 Απριλίου 2024.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο την 1η Απριλίου 2019, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Απριλίου 2019.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις για την αναφορά αυτή καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 5

Η οδηγία 2000/84/EK καταργείται με ισχύ από την 1η Απριλίου 2019.

Άρθρο 6

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 7

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]

Για το Συμβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]